U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Petra Průchy a JUDr. Milana Kamlacha v právní věci žalobkyně: **Mgr. V. R.,** zastoupené JUDr. Irenou Strakovou, advokátkou se sídlem Žitná 45, Praha 1, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení,** se sídlem Křížová 25, Praha 5, o přezkoumání rozhodnutí žalované ze dne 24. 11. 2004 č. x, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 21. 4. 2005, č. j. 22 Cad 8/2005 – 19,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností napadla žalobkyně (dále též stěžovatelka) v záhlaví uvedený rozsudek Krajského soudu v Brně, jímž byla zamítnuta její žaloba proti rozhodnutí žalované ze dne 24. 11. 2004. Tímto rozhodnutím žalovaná zamítla žádost stěžovatelky o vydání rozhodnutí o poskytnutí jednorázového příspěvku důchodci podle bodu 7, čl. XXIX z. č. 237/2004 Sb. s odůvodněním, že nárok na jednorázový příspěvek důchodci ve výši 1000 Kč má fyzická osoba, která má nárok na výplatu důchodu z českého systému důchodového pojištění, popřípadě části tohoto důchodu alespoň za část měsíce června 2004. Tento nárok stěžovatelce nebyl přiznán, neboť jí v červnu 2004 výplata důchodu z českého důchodového pojištění nenáležela.

Z připojeného spisu 6 Ads 53/2003 Nejvyšší správní soud zjistil, že stěžovatelka dne 6. 6. 2008 zemřela. Dnem úmrtí stěžovatelky zaniklo i její právní zastoupení advokátkou JUDr. Irenou Strakovou. V době smrti žil se stěžovatelkou ve společné domácnosti její manžel Ing. J. R.

Podle ustanovení § 107 odst. 2 o. s. ř. ztratí–li způsobilost být účastníkem řízení fyzická osoba a umožňuje-li povaha věci pokračovat v řízení, jsou procesním nástupcem, nestanoví-li zákon jinak, její dědici, popřípadě ti z nich, kteří podle výsledku dědického řízení převzali právo nebo povinnost, o něž v řízení jde.

Nejvyšší správní soud při posuzování podmínek řízení dospěl nejprve k závěru, že povaha věci sama o sobě nebrání pokračování v řízení, neboť přezkum zákonnosti správního rozhodnutí typově neodpovídá překážkám demonstrativně vypočteným v ustanovení § 107 odst. 5 o. s. ř. a úmrtí stěžovatelky by na meritorní posouzení věci nemělo bez dalšího žádný vliv. Při úvahách o procesním nástupci zemřelé stěžovatelky

v projednávané věci pak musel Nejvyšší správní soud zohlednit především zvláštní právní úpravu obsaženou v z. č. 237/2004 Sb. Ten ve svém ustanovení čl. XXIX bodu 7 uvádí, že v řízení o tomto rozhodnutí, včetně podání opravných prostředků ve správním řízení, se postupuje obdobně jako ve věcech důchodového pojištění. Právní nástupnictví ve věcech dávek důchodového pojištění pak upravuje ustanovení § 63 z. č. 155/1995 Sb.

Podle § 63 odst. 1 cit. zákona zemřel-li oprávněný po uplatnění nároku na dávku důchodového pojištění, vstupují do dalšího řízení o dávce a nabývají nároku na částky splatné do dne smrti oprávněného postupně manželka (manžel), děti a rodiče, jestliže žili s oprávněným v době jeho smrti v domácnosti. Podle odst. 3 nároky přecházející na osoby uvedené v odst. 1 nejsou předmětem dědictví; předmětem dědictví se stávají, není-li těchto osob.

Jak vyplývá z výše uvedeného, jednorázový příspěvek důchodci by zde s přihlédnutím ke konkrétním okolnostem daného případu nebyl předmětem dědictví, procesní nástupce v projednávané věci tedy nemůže být určen z okruhu dědiců podle ustanovení § 107 odst. 2 o. s. ř., nýbrž podle zvláštního zákona, na nějž toto ustanovení odkazuje. Jediným v úvahu přicházejícím procesním nástupcem zemřelé stěžovatelky je tak s ohledem na citované ustanovení § 63 odst. 1 z. č. 155/1995 Sb. její manžel Ing. J. R., který s ní žil v době smrti v domácnosti na adrese M. 206, Ž. Nejvyšší správní soud má však za to, že ani jmenovaný se procesním nástupcem zemřelé stěžovatelky v projednávané věci nestal. Právní nástupce zemřelého oprávněného totiž může nabýt nároku pouze na částky splatné do dne jeho smrti, tato podmínka však v projednávaném případě splněna není a hlavně už ani splněna být nemůže. Napadeným rozhodnutím, které je pravomocné a vykonatelné, nebyl stěžovatelce požadovaný nárok přiznán, takže z rozhodnutí jí do dne smrti žádný nárok na výplatu dávky nevznikl a žádné částky tudíž splatné nebyly. Pokud by se jednalo přímo o dávku důchodového pojištění, mohl by nárok na výplatu vzniknout ještě dodatečně, protože soud v rámci přezkumného řízení může dospět k závěru, že jsou splněny podmínky nároku na dávku a její výplatu. Ustanovení § 55 odst. 1 z. č. 155/1995 Sb. k tomu pak výslovně uvádí, že nárok na důchod nezaniká uplynutím času, přičemž nárok na výplatu důchodu zaniká podle § 55 odst. 2 cit. zákona ve tříleté lhůtě, která však neplyne po dobu řízení o dávce. Zde by tedy jmenovaný právním nástupcem zemřelé stěžovatelky byl a do přezkumného řízení soudního by jako její procesní nástupce vstoupil (ostatně takto soud postupoval ve věci 6 Ads 53/2003). V případě jednorázového příspěvku důchodci však čl. XXIX, bod 8 z. č. 237/2004 Sb. stanoví jinak a uvádí, že nárok na výplatu příspěvku důchodci zaniká dnem 30. 6. 2005. Ke dni smrti stěžovatelky zde tedy neexistoval žádný, již ani potenciální nárok na výplatu částky příspěvku, který by jmenovaný mohl nabýt, a nejsou tudíž splněny ani podmínky pro jeho procesní nástupnictví v přezkumném řízení soudním posuzujícím zákonnost správního rozhodnutí o tomto nároku.

Nejvyšší správní soud tedy uzavírá, že stěžovatelka zemřela a tudíž ztratila způsobilost být účastníkem řízení, aniž by podle zvláštního zákona bylo možno určit jejího procesního nástupce ve věci. Nedostatek způsobilosti být účastníkem řízení je svojí povahou neodstranitelným nedostatkem podmínek řízení, Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost podle ustanovení § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. odmítl.

V takovémto případě nemá podle ustanovení § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 6. ledna 2010

JUDr. Jaroslav Vlašín

předseda senátu